

**§180**

SBN2018/498

## Revidering av VA-taxan 2019

### Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att lämna följande förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige beslutar att revidera VA- taxan enligt bifogat förslag från och med den 1 januari 2019 genom att höja bruksningsavgiften samt anläggningsavgiften för kommunalt VA med 10 procent. Den tidigare antagna VA-taxan (gällandes från 2018-01-01) upphävs i och med beslut i kommunfullmäktige om fastställande av ny taxa.

### Ärendet

Stora delar av vatten- och avloppsverksamheten i Sverige står inför stora utmaningar nu och i framtiden för att kunna säkra dricksvattenleveransen och spill- och dagvattenavledningen på ett säkert och miljömässigt bra sätt samt klara av de ökade myndighetskraven och klimatförändringarna. Det är viktigt att säkra den långsiktiga hållbarheten för VA-försörjning för dagens och framtida kommuninvånare.

Bollebygd är inget undantag med ett äldre ledningsnät och anläggningar som har stort underhållsbehov och med reningsverk i Olsfors och Bollebygd som börjar nå sin maxkapacitet så står även Bollebygds kommun inför stora och kostsamma investeringar.

Bruksningsavgiften (årlig):

Bruksningsavgifter är en periodisk avgift för drift- och underhållskostnader, kapitalkostnader för investeringar eller andra nödvändiga kostnader för att tillhandahålla vattentjänsterna som inte täcks av anläggningsavgiften. Under våren 2017 beslutade kommunfullmäktige i Bollebygds kommun att ansöka om delägarskap i Gryaab AB. Genom denna lösning kommer avloppsreningen för både Bollebygds och Olsfors-Hultafors tätorter att lösas på lång sikt. I samband med detta projekt finns möjlighet att ordna med reservvatten mellan Härryda och Bollebygds kommuner.

En analys grundad på de kommande årens verksamhet och på längre sikt, dvs fram till ca 2040 utifrån kända och förväntade kostnader och intäkter, tyder dock på att en årlig uppräknings av bruksningsavgiften med ca 10 procent är nödvändig mellan åren 2019 och 2026 för att få balans i verksamheten (se diagram, bilaga 1).

Förutom att lösa avloppssituationen finns också investeringsbehov av uppgradering av övervakningssystemet, ny ordinarie vattenförsörjning av Töllsjö samt reinvesteringar av befintliga

ledningarna och anläggningarna som innebär ökade kapitalkostnader. Dessa kostnader har framgått i investeringsbudgeten 2018-2020 och är inkluderade i analysen av framtida kostnader. I underlaget finns inte kostnader för sanering i omvandlingsområden då VA-planen ännu inte är framtagen.

Analysen är gjord på lång sikt och mycket hinner hända i Bollebygd och i omvärlden. Det är således viktigt att grunda besluten i årsbudgeten och att analysera utfall och förväntade kostnader och intäkter årligen för att ha ett bra underlag för taxejusteringsarbetet.

Utifrån ett omvärldsperspektiv så har taxeeökningarna i Sverige varit låga historiskt och att ha vatten i kranen och få avloppsvattnet renat är ganska billigt jämfört med många andra länder i Europa. Kommunernas branschorganisation Svenskt vatten har låtit göra en studie av framtida investeringsbehov i infrastruktur för kommunalt vatten och avlopp. Investeringsbehovet uppstår då kommunerna behöver hantera utmaningar som att bygga ut ledningar och anläggningar för både nya och befintliga områden, öka förnyelsetakten på ledningsnätet med 40 procent, anpassa VA-infrastrukturen för framtida klimatförändringar, säkra dricksvattenkvaliteten även på sikt via vattenskyddet och tekniska barriärer och möta nya krav på avloppsrening. Investeringsstakten behöver därför generellt öka årligen med 35 procent under de kommande 20 åren, vilket kommer att leda till att taxorna behöver fördubblas under samma tidsperiod i dagens penningvärde och höjas i en snabbare takt de kommande åren.

En liten kommun har färre invånare att slå ut kostnaderna på, vilket gör att kostnaden kan variera mycket mellan att driva en VA-anläggning i en liten respektive stor kommun. Redan vid föregående års taxehöjning om 5 procent flaggade förvaltningen för kommande taxehöjning om ca 10 procent årligen. Se bilaga 1.

Anläggningsavgiften (engångsavgift vid anslutning)

Anläggningsavgift är en engångsavgift som ska täcka kostnaden för att ordna en allmän VA-anläggning medan brukningsavgift (se ovan) är en periodisk avgift som ska täcka drift- och underhållskostnader och andra kostnader som inte täcks av anläggningsavgiften.

Anläggningsavgiften i svenska kommuner varierar kraftigt mellan ca 37 500 kr och 274 000 kr. Variationen beror på flera anledningar t.ex. utbyggnadskostnader (dyrt att bygga i bergiga områden), fördelning mellan intäkter från brukningsavgift och anläggningsavgiften samt fastigheternas värde i kommunen. Låga avgifter finner man bla i norrländska inlandskommuner och bruksorter medan högre avgifter i närheten till kustnära områden och kommuner nära storstäder.

I Bollebygd är det lämpligt att även höja anläggningsavgiften med 10 procent 2019 för att få en bättre täckningsgrad mellan kostnader och intäkter främst vid nybyggnation av villaområden. Vad innebär en 10 procentig höjning av brukningsavgiften i kronor? En ökning med 10 procent från

1 jan 2019 innebär att bruksavgiften för typhus A (en villa med en vattenförbrukning om 150 m<sup>3</sup>/år) ökar med 982 kr/år (81,83 kr/månad) till 10 802 kr/år inkl moms (fast och rörlig del). Motsvarande för typhus B (ett flerfamiljshus med 15 lägenheter, vattenförbrukning 2000 m<sup>3</sup>/år) ökar med 9 864 kr/år (54,80 kr/lgh\*månad) till 108 507,30 kr/år inkl moms.

Vad innebär en 10 procentig höjning av anläggningsavgiften i kronor? För att ansluta en villa med 800 m<sup>2</sup> tomtyta till dricksvatten-, spillvatten- och dagvattenanslutning (typhus A) ökar kostnaden från 179 300 till 187 330 kr. Motsvarande kostnad för ett flerfamiljshus med 15 lägenheter och 1000 m<sup>2</sup> tomt (typhus B) ökar från 590 000 kr till 649 000 kr.

### **Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till beslut**

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att lämna följande förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige: Kommunfullmäktige beslutar att revidera VA- taxan enligt bifogat förslag från och med den 1 januari 2019 genom att höja bruksavgiften samt anläggningsavgiften för kommunalt VA med 10 procent. Den tidigare antagna VA-taxan (gällandes från 2018-01-01) upphävs i och med beslut i kommunfullmäktige om fastställande av ny taxa.

### **Beslutsgång**

Ordförande frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

### **Beslutsunderlag**

- Revidering av VA-taxa 2019
- Bollebygd VA-taxa 2019
- Bilaga 1-diagram

### **Skickas till**

Samhällsbyggnadsförvaltningen, Jesper Pernheden, Ann-Charlotte Lind  
Ekonomiavdelningen, Svante Cras  
Kommunstyrelsen